

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 244

Warszawa, 23 stycznia 2012 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Beatę Kempę.

(-) Jacek Bogucki; (-) Andrzej Dąbrowski; (-) Andrzej Dera;
(-) Mieczysław Golba; (-) Patryk Jaki; (-) Mariusz Orion Jędrysek; (-) Beata Kempa; (-) Bartosz Kownacki; (-) Arkadiusz Mularczyk; (-) Jerzy Rębek;
(-) Józef Rojek; (-) Andrzej Romanek; (-) Edward Siarka; (-) Piotr Szeliga;
(-) Tadeusz Woźniak; (-) Marzena Dorota Wróbel; (-) Jan Ziobro;
(-) Kazimierz Ziobro; (-) Jarosław Żaczek.

USTAWA
z dnia 2012 r.
o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

Art. 1

W ustawie z dnia z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 53 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych albo słomy makowej lub czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca
podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 albo karze 25 lat pozbawienia wolności.”;

2) w art. 55 ust 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej albo czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, sprawca
podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 albo karze 25 lat pozbawienia wolności.”;

3) w art. 56 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej, sprawca
podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 albo karze 25 lat pozbawienia wolności.”;

4) w art. 62 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających lub substancji psychotropowych, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.”;

5) uchyla się art. 62a.

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Przestępczość narkotykowa stanowi bardzo poważne zagrożenie nie tylko dla życia i zdrowia poszczególnych osób uzależnionych od środków odurzających, ale również dla całego społeczeństwa, generując bardzo wysokie koszty społeczne, jak też finansowe związane z przeciwdziałaniem jej skutkom.

Projekt przewiduje szereg zmian w przepisach karnych ustawy, przede wszystkim tych, które mają znaczenie z punktu widzenia zwalczania przestępczości narkotykowej związanej z obrotem, handlem i przemytem substancji psychotropowych na szeroką skalę i w „hurtowych” ilościach lub dla osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej.

Projektowane zmiany mają na celu uderzenie w sprawców zajmujących się przestępczością narkotykową, zwłaszcza w zorganizowanych grupach przestępczych, gdzie przedmiotem przestępstw stają się znaczne ilości środków odurzających, a przestępstwa popełniane są dla osiągnięcia korzyści majątkowych.

Zmiana (podniesienie) dolnej i górnej granicy ustawowego zagrożenia za przestępstwo określone w art. 53 ust. 2 ustawy jest konieczna w celu osiągnięcia założeń prewencji generalnej oraz indywidualnej w przypadku sprawców tak poważnych przestępstw, jak wytwarzanie narkotyków w znacznych ilościach. Usunięcia wymaga również niekonsekwencji dotychczasowych przepisów ustaw karnych, w ramach których np. przestępstwo fałszowania pieniędzy zagrożone było właśnie karą pozbawienia wolności od lat 5 albo karą 25 lat pozbawienia wolności, natomiast niezwykle poważne przestępstwa związane wytwarzaniem, obrotem lub przemytem znacznych ilości środków odurzających zagrożone były co najwyżej karą, której górna granica wynosiła 15 lat pozbawienia wolności.

Analogiczne argumenty przemawiają za podniesieniem ustawowego zagrożenia w przypadku przestępstw przemytu znacznych ilości narkotyków (art. 55 ust. 3) oraz ich wprowadzania (w znacznej ilości) do obrotu (art. 56 ust. 3). Przy czym w odniesieniu do przestępstwa z art. 56 ust. 3 niezrozumiałe wydaje się dotychczasowe zróżnicowanie ustawowego zagrożenia w porównaniu do sprawców przestępstw wytwarzania czy przemytu znacznych ilości środków odurzających. Należy bowiem

wskazać, że z punktu widzenia zagrożenia społecznego wprowadzanie narkotyków do obrotu, jest równie groźne, a nawet groźniejsze, jak ich wytwarzanie czy przemyt, a przy tym przynosi sprawcom większe korzyści majątkowe.

Jednocześnie należy podnieść, iż sprawców ww. przestępstw, w przypadku ich popełnienia w zorganizowanej grupie albo związku, mającym na celu popełnienie przestępstwa obejmą również projektowane przepisy¹ dotyczące tzw. konfiskaty rozszerzonej, w myśl których sąd orzeka przepadek mienia, które sprawca objął we władanie lub do którego uzyskał jakikolwiek tytuł do chwili wydania chociażby nieprawomocnego wyroku, chyba że sprawca lub inna zainteresowana osoba wykaże legalność pochodzenia mienia i środków służących do jego nabycia. W prowadzeniu obu projektowanych zmian, tj. w kodeksie karnym i ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii pozwoli na niezwykle skuteczne zwalczanie przestępczości narkotykowej popełnianej w zorganizowanych grupach przestępczych.

Zdaniem projektodawców uchylenia wymaga niezwykle szkodliwy przepis art. 62a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, wprowadzający możliwość umorzenia postępowania karnego w przypadku posiadania narkotyków w ilości nieznaczej, przeznaczonej na własny użytek, jeżeli orzeczenie wobec sprawcy kary byłoby niecelowe ze względu na okoliczności popełnienia czynu, a także stopień jego społecznej szkodliwości. Przekazanie do rąk organów ścigania ww. instrumentu prawnego spowoduje bowiem faktyczną depenalizację posiadania nieznaczej ilości narkotyków. Praktyka polskiego wymiaru sprawiedliwości, wobec jego niewydolności oraz częstego oportunistycznego procesu, pozwala na przyjęciu w stopniu granicznym z pewnością, że na skutek wskazanej regulacji ustawowej sprawcy tego typu przestępstw w ogóle nie będą ścigani. W konsekwencji przyczyni się to do szerokiego rozwoju posiadania i używania (konsumpcji) narkotyków, zwłaszcza przez młodzież. Podkreślenia wymaga również fakt, że na podstawie omawianego przepisu można umorzyć postępowanie karne wobec sprawców posiadających nie tylko marihuanę, ale wszelkie pozostałe narkotyki, w tym również tzw. twarde. Rozwiązanie takie wydaje się szczególnie rażące i stwarza niebezpieczeństwo zwiększenia się odsetka osób

¹ Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks karny skarbowy, ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz ustawy – Prawo prasowe złożony przez Klub Parlamentarny Solidarna Polska w dniu 6 grudnia 2011 roku.

uzależnionych od wszelkiego rodzaju środków odurzających zabronionych przez ustawę.

Argument podnoszony w debacie nt. posiadania nieznaczących ilości narkotyków na własny użytek przez zwolenników rozwiązania zawartego w art. 62a, jakoby przepis ten dotyczył wyłącznie marihuany jest więc całkowicie chybiony. Ponadto, jeśli chodzi o używanie samej marihuany, wskazać trzeba na jego niebezpieczne skutki dla zdrowia. Z najnowszych badań wynika, że u dorosłych nadużywających marihuany wzrasta ryzyko wystąpienia depresji. Osoby bez stwierdzonych objawów depresji, które w chwili rozpoczęcia badań miały 15 lat, cierpiały później na depresję prawie czterokrotnie częściej niż ich rówieśnicy niezażywający narkotyku. *"Palący marihuanę szczególnie często doświadczali myśli samobójczych i wykazywali brak zainteresowania otoczeniem"* - twierdzi dr Gregory B. Bovasso w "American Journal of Psychiatry". Palacze marihuany są przeciętnie o 40% bardziej narażeni na schizofrenię niż ci, którzy nie zażywają tego narkotyku [Dr Stanley Zammit, Uniwersytet Cardiff i Bristol]. Z powyższych względów wszelkie przepisy stwarzające niebezpieczeństwo, chociażby potencjalnego wzrostu konsumpcji marihuany, należy eliminować z systemu prawnego.

Jednocześnie podnieść należy, że w przypadkach szczególnie uzasadnionych organy ścigania już dziś dysponują możliwością umorzenia postępowania z uwagi na znikomą społeczną szkodliwość czynu. Sądy dysponują ponadto możliwością warunkowego umorzenia postępowania jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy nie karanego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa (art. 66 § 1 kk). W tym stanie rzeczy wprowadzanie do systemu prawnego dodatkowej podstawy umorzenia wydaje się całkowicie niezasadne.

Projektowana nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii będzie miała istotne przełożenie na poprawę zdrowia publicznego. Jeżeli literalnie odczytamy zakres ustawy – najważniejszym jej elementem jest przeciwdziałanie narkomanii. Oznacza to, że również przepisy prawnokarne powinny cel ten realizować.

Wstępna analiza proponowanych zmian wskazuje na brak negatywnych skutków finansowych ustawy dla budżetu państwa, nie można jednak wykluczyć skutków pozytywnych projektowanych rozwiązań. W związku z przewidywanym zmniejszeniem się liczby osób narażonych na kontakt z narkotykami, zmniejszeniu powinna ulec proporcjonalnie liczba osób uzależnionych, których niepożądane zachowania (w tym również łamanie prawa), a także leczenie wiążą się z wielorakim obciążeniem finansów publicznych.

Projekt przedmiotowej regulacji jest zgodny z prawem Unii Europejskiej oraz innymi aktami prawa międzynarodowego ratyfikowanymi przez Rzeczpospolitą Polską.

Warszawa, 9 lutego 2012 r.

BAS-WAPEiM-249/12

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Beata Kempa)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r. Nr 5, poz. 47, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedmiotem przedłożonego projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (ustawa z dnia 29 lipca 2005 r., Dz. U. Nr 179, poz. 1485 ze zm.) jest nowelizacja przepisów karnych tej ustawy. Wnioskodawcy proponują zmianę czterech artykułów: art. 53 ust. 2, art. 55 ust. 3, art. 56 ust. 3 oraz art. 62 ust. 2, a także uchylenie art. 62a ustawy.

Proponowane zmiany dotyczą:

- art. 53 ust. 2 - zaostrzenia zagrożenia karą pozbawienia wolności w przypadku czynu, polegającego na wytwarzaniu, przetwarzaniu albo przerabianiu środków odurzających lub substancji psychotropowych albo przetwarzaniu słomy makowej, wbrew przepisom ustawy, w sytuacji, gdy przedmiotem tego czynu jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych albo słomy makowej lub czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej – z obecnego zagrożenia karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3, na zagrożenie karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 albo karą 25 lat pozbawienia wolności,
- art. 55 ust. 3 – zaostrzenia zagrożenia karą pozbawienia wolności w przypadku czynu, polegającego na dokonywaniu przywozu, wywozu, przewozu wewnątrzspółnotowego nabycia lub wewnątrzspółnotowej dostawy środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy

makowej, wbrew przepisom ustawy, w przypadku gdy przedmiotem czynu jest znaczna ilość tych środków, substancji lub słomy albo czyn ten został popełniony w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej – z obecnego zagrożenia karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3, na zagrożenie karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 albo karą 25 lat pozbawienia wolności;

- art. 56 ust. 3 – zaostrzenia zagrożenia karą pozbawienia wolności w przypadku czynu, polegającego na wprowadzaniu do obrotu środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej albo uczestniczeniu w takim obrocie, wbrew przepisom art. 33-35 i 37 ustawy, w przypadku gdy przedmiotem czynu jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych lub słomy makowej – z obecnego zagrożenia karą pozbawienia wolności od lat 2 do 12, na karę pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 albo karę 25 lat pozbawienia wolności;
- art. 62 ust. 2 – zaostrzenia zagrożenia karą pozbawienia wolności w przypadku czynu, polegającego na posiadaniu środków odurzających lub substancji psychotropowych, wbrew przepisom ustawy, w przypadku, gdy przedmiotem czynu jest znaczna ilość środków odurzających lub substancji psychotropowych – z obecnego zagrożenia karą pozbawienia wolności od roku do lat 10, na karę pozbawienia wolności od lat 2 do 12;
- uchylenie art. 62a ustawy – uchylenie możliwości umorzenia postępowania w przypadku czynu, o którym mowa w art. 62 ust. 1 lub 3 ustawy w sytuacji, gdy przedmiotem czynu są środki odurzające lub substancje psychotropowe w ilości nieznacznej, przeznaczone na własny użytek sprawcy.

Zgodnie z projektem, ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Problematyka penalizacji przestępstw narkotykowych w państwach członkowskich Unii Europejskiej jest przedmiotem decyzji ramowej Rady 2004/577/WSiSW z dnia 25 października 2004 r. ustanawiającej minimalne przepisy określające znamiona przestępstw i kar w dziedzinie nielegalnego handlu narkotykami (Dz. Urz. UE L 335 z 11.11.2004, s. 8). Decyzja ramowa pod pojęciem „narkotyków” rozumie wszystkie substancje, o których mowa w określonych w jej art. 1 konwencjach Narodów Zjednoczonych, w tym Jednolitej konwencji o środkach odurzających z 1961 r. (zmienionej protokołem z 1972 r.) oraz Konwencji wiedeńskiej o substancjach psychotropowych z 1971 r.

Na mocy decyzji ramowej każde państwo członkowskie zobowiązane zostało do podjęcia niezbędnych środków w celu zapewnienia karalności czynów, które spełniają łącznie dwa warunki: popełnione zostały umyślnie oraz ich sprawca nie posiadał właściwego upoważnienia (wynikającego z przepisów). Czyny, które powinny zostać spenalizowane w poszczególnych państwach członkowskich, wymienione i opisane zostały w art. 2 ust. 1 decyzji ramowej.

Dodatkowo, w art. 4 decyzji ramowej określono kary, jakie powinno wprowadzić państwo członkowskie w odniesieniu do poszczególnych przestępstw.

Decyzja ramowa w art. 2 ust. 2 wyłącza jej zastosowanie do czynów, w przypadku których sprawca dokonuje ich w celu konsumpcji własnej – pozostawiając te kwestie do uregulowania w prawie krajowym.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Analizę należy rozpocząć od stwierdzenia, że kwestia uchylecia art. 62a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w świetle art. 1 ust. 2 ww. decyzji ramowej, leży poza zakresem prawa Unii Europejskiej.

Odnosząc się do pozostałych zmian należy zauważyć, że ww. decyzja ramowa w art. 4 ust. 1 stwierdza, że każde państwo członkowskie jest zobowiązane podjąć środki niezbędne w celu zapewnienia, aby przestępstwa określone m.in. w jej art. 2, podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym sankcjom karnym. W art. 2 ust. 2 doprecyzowuje się, że każde państwo członkowskie podejmuje środki niezbędne do tego, aby przestępstwa określone w art. 2 ust. 1 lit. a) (czyli te, o których mowa w art. 53, 55 i 56 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii), lit. c (czyli te, o których mowa w art. 62 ustawy) oraz w lit. d (czyli te, o których mowa w art. 55 i 56 ustawy) podlegały karze pozbawienia wolności, której górną granicą mieści się w przedziale od 5 do 10 lat w przypadku, gdy przestępstwo dotyczy dużych ilości narkotyków. Wskazany przepis decyzji ramowej ma zatem zastosowanie do proponowanych zmian.

Wnioskodawcy proponują zagrożenia, które wykraczają w górnej granicy poza wskazane wyżej w polskiej wersji decyzji ramowej zagrożenie. Należy jednak wyraźnie stwierdzić, że nie jest to sprzeczne z decyzją ramową. Po pierwsze, decyzja ramowa ma na celu ustanowienie norm minimalnych, a zatem wyklucza pełną harmonizację przepisów karnych państw członkowskich, co oznacza, że państwa członkowskie nie są pozbawione możliwości wprowadzenia sankcji karnych wyższych niż przewidziane w decyzji ramowej. Taki skutek harmonizacji prawa karnego potwierdza sam charakter decyzji ramowej jako instrumentu prawnego, ale również obecnie obowiązujące

przepisy Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności art. 83 TFUE, które również wyraźnie wskazują na minimalnych charakter norm prawnych UE, zmierzających do harmonizacji prawa karnego materialnego państw członkowskich.

Po drugie, w innych wersjach językowych omawianej decyzji ramowej wyraźnie używa się zwrotów, które wskazują na minimalną wysokość górnego zagrożenia: *punishable by criminal penalties of a maximum of at least between 5 and 10 years of imprisonment* (w wersji ang.), *Freiheitsstrafen im Höchstmaß von mindestens fünf bis zehn Jahren* (w wersji niem), *passibles de peines maximales de cinq à dix ans d'emprisonnement au moins* (w wersji fr), *horní hranici trestní sazby nejméně 5 až 10 let* (w wersji czeskiej). Oznacza to, że sformułowanie „górną granicą mieści się w przedziale od 5 do 10 lat”, użyte w art. 4 ust. 2 polskiej wersji językowej decyzji ramowej oznacza, że zagrożenie sankcją w górnym przedziale nie może być mniejsze niż wskazane, ale nie wyklucza się zagrożenia wyższego. Prawodawca unijny w decyzji ramowej wskazuje zatem wyłącznie minimalne zagrożenie w górnej granicy kary pozbawienia wolności.

Proponowane zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii nie są zatem sprzeczne z przepisami decyzji ramowej.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 9 lutego 2012 r.

BAS-WAPEiM-250/12

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy
poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Beata Kempa) jest projektem
ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Przedmiotem przedłożonego projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (ustawa z dnia 29 lipca 2005 r., Dz. U. Nr 179, poz. 1485 ze zm.) jest nowelizacja przepisów karnych tej ustawy. Wnioskodawcy proponują zmianę czterech artykułów: art. 53 ust. 2, art. 55 ust. 3, art. 56 ust. 3 oraz art. 62 ust. 2, a także uchylenie art. 62a ustawy.

Proponowane w projekcie zmiany zakładają zaostrzenie groźących sankcji karnych w przypadku popełnienia czynów, których przedmiotem jest znaczna ilość środków odurzających, substancji psychotropowych czy słomy makowej. Uchylenie art. 62a ustawy oznaczać będzie uchylenie możliwości umorzenia postępowania w przypadku czynu, o którym mowa w art. 62 ust. 1 lub 3 ustawy w sytuacji, gdy przedmiotem czynu są środki odurzające lub substancje psychotropowe w ilości nieznacznej, przeznaczone na własny użytek sprawcy.

Zgodnie z projektem, ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Przedmiot projektu ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów wykonujących prawo Unii Europejskiej, a zatem **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

BSA II - 021- 68/12

Warszawa, dnia 22 lutego 2012 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu 23.02.2012

**Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo z dnia 15 lutego 2012 r., GMS-WP-173-53/12 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy na podstawie art. 1 p. 3 ustawy o Sądzie Najwyższym z dnia 23 listopada 2002 r. (Dz. U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) nie uznaje za celowe opiniowania **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.**

Z poważaniem

Stanisław Dąbrowski
Stanisław DĄBROWSKI